

P6_TA(2009)0021

YK:n ihmisoikeusneuvoston kehitys, mukaan lukien EU:n asema

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. tammikuuta 2009 YK:n ihmisoikeusneuvoston kehityksestä, mukaan lukien EU:n asema (2008/2201(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat, vuoden 1996 jälkeen Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeustoimikunnasta (UNCHR) antamansa päätöslauselmat, erityisesti 16. maaliskuuta 2006 antamansa päätöslauselman ihmisoikeusneuvostoa koskevien neuvottelujen tuloksista sekä YK:n ihmisoikeustoimikunnan 62. istunnosta¹, sekä 29. tammikuuta 2004 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin ja Yhdistyneiden Kansakuntien välisistä suhteista², 9. kesäkuuta 2005 antamansa päätöslauselman Yhdistyneiden Kansakuntien uudistuksesta³, 29. syyskuuta 2005 antamansa päätöslauselman 14.–16. syyskuuta 2005 pidetyn Yhdistyneiden Kansakuntien huippukokouksen tuloksista⁴, 21. helmikuuta 2008 antamansa päätöslauselman Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeusneuvoston (UNHRC) seitsemännestä istunnosta⁵ ja 8. toukokuuta 2008 antamansa päätöslauselman vuosittaisesta ihmisoikeusraportista 2007 sekä Euroopan unionin ihmisoikeuspolitiikasta⁶,
- ottaa huomioon kiireelliset päätöslauselmansa ihmisoikeuksista ja demokratiasta,
- ottaa huomioon YK:n pääsihteerin 21. maaliskuuta 2005 antaman vuoden 2005 raportin "In Larger Freedom: towards security, development and human rights for all", YK:n yleiskokouksen päätöslauselman A/RES/60/1 vuoden 2005 huippukokouksen tuloksista ja YK:n pääsihteerin 7. maaliskuuta 2006 antaman raportin "Investing in the United Nations: for a stronger Organization worldwide",
- ottaa huomioon UNHRC:n perustamisesta annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman A/RES/60/251,
- ottaa huomioon EU:n puheenjohtajavaltion Euroopan unionin puolesta 16. maaliskuuta 2006 antaman julistuksen UNHRC:n perustamisesta,
- ottaa huomioon UNHRC:n aikaisemmat säännönmukaiset istunnot ja erityisistunnot,
- ottaa huomioon UNHRC:n työryhmien tulokset valitusmenettelyistä, yleisen määräaikaisarvioinnin, tulevan asiantuntijoiden neuvoja koskevan järjestelmän, toimintaohjelman, vuosittaisen työohjelman, työskentelytavat, työjärjestyksen sekä erityismenettelyjen tarkastelun,

---

¹ EUVL C 291 E, 30.11.2006, s. 409.

² EUVL C 96 E, 21.4.2004, s. 79.

³ EUVL C 124 E, 25.5.2006, s. 549.

⁴ EUVL C 227 E, 21.9.2006, s. 582.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0065.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0193.

- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksessa 21. toukokuuta 2008 pidettyjen UNHRC:n jäsenvaltioiden kolmansien vaalien tulokset,
  - ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2008 pidetyn UNHRC:n puheenjohtajavaltion vaalin tulokset,
  - ottaa huomioon yleisen määräaikaisarvioinnin ensimmäisen, toisen ja kolmannen istunnon, jotka pidettiin 7.–18. huhtikuuta 2008 ja 5.–16. toukokuuta 2008 ja 1.–15. joulukuuta 2008,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A6-0498/2008),
- A. katsoo, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden kunnioittaminen, edistäminen ja suojelu ovat osa yhteisön oikeudellista säännöstöä sekä yksi Euroopan unionin perusperiaatteista,
- B. ottaa huomioon, että EU:ssa ihmisoikeudet ja demokratia kuuluvat ulkosuhteiden ytimeen ja että EU:n ulkopolitiikka perustuu tehokkaan monenvälisyyden voimakkaaseen ja yksiselitteiseen tukemiseen, kuten YK:n peruskirjassa todetaan,
- C. katsoo, että YK ja UNHRC kuuluvat niihin organisaatioihin, jotka parhaiten soveltuvat käsittelemään kokonaisvaltaisesti ihmisoikeuskysymyksiä ja humanitaarisia haasteita,
- D. katsoo, että päätökseen UNHRC:n perustamisesta lähes pysyvänä elimenä on yleisesti suhtauduttu myönteisesti ja että sitä pidetään aloitteena, jonka avulla voidaan korjata UNCHR:n puutteita ja pyritään juurruttamaan ihmisoikeudet osaksi hallitustenvälisiä keskusteluja,
- E. katsoo, että UNHRC laati toimintansa kolmelle ensimmäiselle vuodelle kunnianhimoisen ohjelman, joka sisälsi sen menettelyiden ja työskentelytapojen tarkastelun, erityisesti tähän mennessä kolme kertaa kokoontuneen ja 48 maata – joiden joukossa kahdeksan EU-jäsenvaltiota – tarkastelleen yleisen määräaikaisarvioinnin kehittämisen ja täytäntöönpanon, sekä erityismenettelyjen tarkastelun,
- F. katsoo, että EU on tukenut ja edistänyt voimakkaasti UNHRC:n perustamista ja että EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet ja paneutuneet toimimaan aktiivisessa ja näkyvässä asemassa luodakseen tehokkaan elimen, joka käsittelee nykyisiä ihmisoikeuksiin liittyviä haasteita, ja tukeakseen sitä,
- G. ottaa huomioon, että EU tuki ponnekkaasti sekä vahvistetun määräänemmistön ja jäsenyysperusteiden luomista UNHRC:n vaaleja varten koskevia ehdotuksia, joita ei ole viety pidemmälle, että menettelyjä YK:n jäsenvaltioiden vaalilupausten varsinaisen täytäntöönpanon valvomiseksi,
- H. katsoo, että vaikka EU:n kyky toimia yhtenäisesti on edelleen rajallista, mikä johtuu erityisesti ristiriitaisista kansallisista eduista ja jäsenvaltioiden sinnikkäästä halusta toimia riippumattomasti YK:ssa, on olemassa viitteitä siitä, että ne toimivat yhtenäisemmällä tavalla UNHRC:ssä kuin UNCHR:ssä,

- I. ottaa huomioon, että EU:n jäsenvaltiot muodostavat UNHRC:ssä vähemmistön, mikä heikentää suuresti EU:n mahdollisuuksia vaikuttaa UNHRC:n asialistaan ja aiheuttaa vakavan haasteen EU:n kantojen integroimiselle UNHRC:n työhön,
- J. toteaa, että Yhdysvaltojen valitettava poissaolo UNHRC:stä on johtanut EU:n tarpeeseen vahvistaa johtavaa asemaansa ihmisoikeuskysymyksissä demokraattisten maiden joukossa,
- K. toteaa, että Euroopan parlamentti seuraa tiiviisti tilanteen kehitystä UNHRC:ssä lähettämällä säännöllisesti valtuuskuntia sen istuntoihin ja kutsumalla erityisraportoijia ja riippumattomia asiantuntijoita osallistumaan parlamentin ihmisoikeustyöhön,
- L. ottaa huomioon, että edellä mainitun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman A/RES/60/251 mukaan UNHRC:n menettelyjä ja mekanismeja on määrä tarkastella vuonna 2011,

UNHRC:n kolmen ensimmäisen toimintavuoden kokonaisarviointi

- 1. on tyytyväinen UNHRC:n tähänastiseen työhön ja toteaa, että UNHRC:llä on mahdollisuudet kehittyä arvokkaaksi kehykseksi EU:n monenkeskisissä ihmisoikeuksia koskevissa ponnisteluissa; on kuitenkin pahoillaan, että kolmen ensimmäisen toimintavuotensa aikana uusi elin ei ole vielä edistynyt merkittävämmiin YK:n ihmisoikeustilanteen parantamisessa;
- 2. suhtautuu myönteisesti siihen, että UNHRC on hyväksynyt tärkeitä ihmisoikeusnormeja asettavia asiakirjoja, mukaan lukien kansainvälinen yleissopimus kaikkien henkilöiden suojelemisesta tahdonvastaisilta katoamisilta ja YK:n julistus alkuperäiskansojen oikeuksista sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja; toteaa viimeksi mainitun olevan erittäin merkittävä päätös, sillä siinä perustetaan yksityishenkilöille valitusmenettely ja luodaan mekanismi, jotta sellaiset henkilöt, joiden taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia oikeuksia on loukattu, voivat esittää vetoimuksia kansainvälisellä tasolla; kehottaa painokkaasti kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan pikaisesti valinnaisen pöytäkirjan taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen;
- 3. pahoittelee, että UNHRC ei ole onnistunut ryhtymään toimenpiteisiin useiden maailman kiireellisimpien ihmisoikeustilanteiden suhteen, mikä johtuu osittain lukuisten UNHRC:n jäsenvaltioiden yhä kasvavasta vastahakoisuudesta, sillä ne vastustavat yksittäisten maiden tilanteen käsittelyä, esimerkiksi maakohtaisin päätöslauselmin, erityisistunnoin, erityismenettelyin ja maakohtaisin toimeksiannoin, koska väittävät sen politisoivan UNHRC:tä; toistaa näkemyksensä, jonka mukaan UNHRC:n kyky tehokkaasti puuttua yksittäisten maiden tilanteeseen on keskeistä sen arvovallan ja uskottavuuden kannalta;
- 4. pitää myönteisenä, että UNHRC:n vaalimenettely on mahdollistanut pahimpien ihmisoikeuksien loukkaajien, kuten Iranin ja Valko-Venäjän, sulkemisen pois UNHRC:stä; pahoittelee kuitenkin, että kaikki maantieteelliset ryhmät eivät ole järjestäneet todellisia vaalimenettelyjä UNHRC:n jäseneksi pääsystä; pahoittelee, että

vapaaehtoisten vakuutusten järjestelmä on tuottanut hyvin erilaisia ja riittämättömiä tuloksia ja antanut hallituksille mahdollisuuden vältellä kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteitaan; on siksi syvästi huolissaan siitä, että tietyt jäsenet ovat käyttäneet nk. sitoumuksia taktisesti, ja toistaa, että valmiuden täyteen yhteistyöhön erityismenettelyissä olisi yhä oltava perusedellytys UNHRC:n jäseneksi pääsemiselle;

5. pahoittelee UNHRC:n yleistyvää jakautumista alueellisiin ryhmittymiin; katsoo, että tällainen "ryhmämentaliteetti" heikentää UNHRC:n kykyä käsitellä eri puolilla maailmaa tapahtuvia ihmisoikeusrikkomuksia tehokkaasti, puolueettomasti ja objektiivisesti ja että se saattaa olla todellinen syy puolueellisuuteen, valikoivuuteen ja heikkouteen;
6. tunnustaa, että useilta valtuuskunnilta Genevessä puuttuu riittävät valmiudet käydä ihmisoikeusneuvotteluja asianmukaisesti, minkä vuoksi ne tukeutuvat kannanmuodostuksessaan ryhmän johtajiin; panee kuitenkin merkille, että suuntausta on onnistuttu tehokkaasti tasapainottamaan useissa keskeisen tärkeissä asioissa, kuten erityismenettelyjen käytäntösäännöt ja Darfurin tilanne, eritoten Aasian ja Afrikan valtioiden ryhmissä; huomauttaa kuitenkin, että EU:n ja ehdokasvaltioiden yhdessä hyväksymät kannat ovat merkittävästi lujittaneet ryhmämentaliteettia; pyytää komissiota antamaan vuosikertomuksen äänestyskäyttäytymisestä YK:n ihmisoikeusäänestyksissä, jossa analysoitaisiin, miten EU:n, sen jäsenvaltioiden ja muiden ryhmittymien toimintalinjat ovat vaikuttaneet äänestämiseen;
7. tunnustaa, että UNHRC:n laaja kokoonpano ja monien tarkkailijavaltioiden osallistuminen turvaa sen, että käytännössä lähes kaikki valtiot osallistuvat sen keskusteluihin; katsoo vuonna 2011 suoritettavaa uudelleentarkastelua ennakoiden, että voitaisiin tunnustella mahdollisuutta ottaa kaikki maailman valtiot UNHRC:n jäseniksi, vaikka pienempi kokoonpano voisi osoittautua hyödylliseksi;
8. panee merkille UNHRC:n ja YK:n yleiskokouksen kolmannen komitean suhteesta parhaillaan käytävän keskustelun; muistuttaa tässä yhteydessä, että kolmannen komitean tehtävä on siirtää tälle kaikki YK:n jäsenvaltiot käsittävälle elimelle UNHRC:n pääasialliset huolenaiheet; katsoo, että tämä elin voi myös paikata UNHRC:n puutteita, kuten yleiskokous tekee turvallisuusneuvoston päätösten suhteen, mikä on tärkeä osa UNHRC:n ja kolmannen komitean keskinäistä täydentävyyttä; kehottaa EU:ta uusimaan sitoumuksensa UNHRC:n tukemiseen ja sen toiminnan tehostamiseen, sillä se on ainutlaatuinen yleismaailmallisiin ihmisoikeuksiin erikoistunut elin ja YK-järjestelmän erityinen ihmisoikeusfoorumi;
9. ilmaisee syvän huolensa siitä, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden periaatetta heikennetään enenevässä määrin, mistä ovat osoituksena erityisesti eräiden maiden yritykset rajoittaa yleisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, kuten sananvapautta, tai tulkita ihmisoikeuksia kulttuurista, ideologista tai perinteistä taustaa vasten; kehottaa EU:ta pysymään valppaana tällaisten yritysten suhteen ja puolustamaan pontevasti ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden, jakamattomuuden ja keskinäisen riippuvuuden periaatteita;

Erityismenettelyt

10. katsoo, että erityismenettelyt muodostavat YK:n ihmisoikeuksia käsittelevän järjestelmän ytimen, ja korostaa, että UNHRC:n uskottavuus ja tehokkuus ihmisoikeuksien suojelun osalta ovat erityismenettelyjen ja niiden täysimääräisen täytäntöönpanon varassa sekä sellaisten uudistusten hyväksymisen varassa, jotka vahvistaisivat erityismenettelyjen kykyä puuttua ihmisoikeusloukkauksiin;
11. pitää maakohtaisia tilanneraportteja koskevia erityismenettelyjä keskeisenä välineenä parannettaessa ihmisoikeuksia ruohonjuuritasolla; katsoo, että yleisen määräaikaisarvioinnin alaiset maakohtaiset tarkastelut eivät voi luonteensa ja laatimistiheydensä takia korvata maakohtaisia toimeksiantoja; vastustaa siksi eräiden maiden yrityksiä käyttää erityismenettelyjen "järkeistämistä" perusteena kyseisten toimeksiantojen poistamiselle; pahoittelee tämän osalta Valko-Venäjän tasavallan, Kongon demokraattisen tasavallan ja Kuuban tasavallan maakohtaisten toimeksiantojen päättämistä sekä Darfurin tilannetta käsittelevän asiantuntijaryhmän lakkauttamista;
12. panee merkille ehtojen asettamisen Burundia koskevan maakohtaisen toimeksiannon keskeyttämiselle; tunnustaa, että on tärkeää määritellä strategia, joka mahdollistaa maakohtaisten erityismenettelyjen päättämisen;
13. paheksuu useiden UNHRC:n jäsenten pyrkimyksiä rajoittaa erityismenettelyjen riippumattomuutta ja tehokkuutta; panee merkille, että 18. kesäkuuta 2007 hyväksyttiin erityismenettelyjen toimeksisaajien käytännesäännöt; kehottaa UNHRC:tä panemaan käytännesäännöt täytäntöön edellä mainitun päätöslauselman A/RES/60/251 hengessä ja kunnioittamaan erityismenettelyjen riippumattomuutta;
14. peräänkuuluttaa erityismenettelyjä koskevien asianmukaisten toimeksiantojen haltijoiden valinnan ja nimittämisen parantamista, erityisesti etsimällä tapoja ja menetelmiä vahvistaa nykyistä YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston (OHCHR) ehdokasluetteloa ja lisäämällä toimeksiantojen haltijoiden riippumattomuutta ehdokkaiden kokemuksen ja osaamisen perusteella, ottaen asianmukaisesti huomioon maantieteellisen edustuksen ja sukupuolten tasapainon;
15. korostaa paremman seurannan tarvetta erityismenettelyjen havaintojen ja suositusten osalta esimerkiksi luomalla mekanismeja suositusten täytäntöönpanosta raportoimiseksi;
16. katsoo, että yleinen määräaikaisarviointi on erityismenettelyjä täydentävä väline ja mahdollisuus käyttää erityismenettelyjen raportteja tehokkaammin ja varmistaa yhteistyön lisääminen ja niiden työn seuranta;
17. vaatii jatkuvan tuen antamista erityismenettelyille rahoituksen ja henkilöstön muodossa;

Yleinen määräaikaisarviointi

18. tunnustaa yleisen määräaikaisarvioinnin mahdollisen arvon parannettaessa ihmisoikeuksiin liittyvien sitoumusten ja menettelyjen valvonnan yleismaailmallisuutta kaikkialla maailmassa kohtelemalla ja tarkkailemalla kaikkia YK:n jäsenvaltioita yhtäläisesti sekä avaamalla kansalaisjärjestöille uusia mahdollisuuksia ryhtyä vuoropuheluun tiettyjen valtioiden kanssa;

19. suhtautuu myönteisesti siihen, että yleinen määräaikaisarviointi on tarjonnut useille YK:n jäsenvaltioille kannustimen sitoutua täyttämään kansainväliset velvoitteensa, toteuttamaan toimia sopimuselinten ja erityismenettelyjen päätelmien ja suositusten johdosta, esittämään yleiskatsauksia sopimuselimille, vastaamaan erityismenettelyjä koskeviin täyttämättä oleviin pyyntöihin, ratifioimaan vielä vahvistamatta olevia valtiosopimuksia ja jopa hyväksymään kansallista lainsäädäntöä, jonka avulla pyritään varmistamaan niiden allekirjoittamien valtiosopimusten velvoitteiden noudattaminen;
20. pahoittelee, että kolme ensimmäistä istuntoa eivät ole täysin vastanneet odotuksia, viitaten "puolueettomaan, avoimeen, valikoimattomaan, rakentavaan, ystävällismieliseen ja politisoitumattomaan" menettelyyn¹;
21. korottaa, että kyseinen tavoite voidaan saavuttaa vain, jos tarkasteluun liittyy riippumaton asiantuntemus tarkastelumenettelyn kaikissa vaiheissa sekä tehokas, tuloshakuinen seurantajärjestelmä;
22. valittelee, että yleisessä määräaikaisarvioinnissa ei ole keskitytty taloudellisiin, sosiaalisiin ja kulttuurisiin oikeuksiin eikä vähemmistöjen oikeuksiin, ja peräänkuuluttaa suuremman huomion kiinnittämistä näihin oikeuksiin tulevaisissa istunnoissa ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden, jakamattomuuden ja keskinäisen riippuvuuden periaatteen mukaisesti;
23. paheksuu poliittisten liittoumien käyttämistä eräiden maiden suojaamiseksi tarkastelulta sen sijaan, että arvioitaisiin kriittisesti ihmisoikeuksia koskevia oloja ja niiden turvaamista, koska se heikentää huomattavasti yleisen määräaikaisarvioinnin varsinaista tarkoitusta; huomauttaa, että kyseinen menettely saavutti vaaralliset mittasuhteet Tunisiaa koskevassa tarkastelussa, jossa annettiin riippumattomien asiantuntijoiden havaintojen kanssa merkittävästi ristiriidassa olevia julkilausumia; toteaa kuitenkin, että mainittu tarkastelu ei näyttänyt ilmentävän yleistä suuntausta;
24. pitää myönteisenä EU:n päätöstä pidättäytyä yhteispuheenvuoroista maakohtaisissa tarkasteluissa ja varmistaa puheenvuorojen täydentävyys, jotta voidaan käsitellä laajalti eri ongelmia; painottaa EU:n pyrkimyksiä murtaa UNHRC:ssä vallitseva ryhmämentaliteetti ottamalla esiin muiden ryhmien asialistoilla olevia kysymyksiä; on ilahtunut EU:n jäsenvaltioiden sitoutumisesta tarkkailuihin, myös kun ne koskevat muita EU:n jäsenvaltioita; kannustaa EU:ta kehittämään nykyistä "löyhän koordinoinnin" mallia ja varmistamaan, että EU:n jäsenvaltiot käsittelevät kaikkia maita ja aiheita riittävän perusteellisesti ja toistoa välttäen;
25. on huolestunut siitä, että useissa tapauksissa yleisen määräaikaisarvioinnin loppuraportti ja tarkastelun aikainen vuorovaikutteinen vuoropuhelu eivät kuvastaneet yhteenvetoasiakirjoja eikä niissä edes kiistetty riippumattomien asiantuntijoiden havaintoja, vieden siten tarkasteluprosessilta tarkoituksenmukaisuuden, ja että työryhmän raporteissa esitetyt suositukset olivat liian epämääräisiä ja niiltä puuttui toiminnallinen merkittävyys; kehottaa yleisen määräaikaisarvioinnin työryhmän jäseniä laatimaan tulevaisissa tarkasteluissaan mitattavissa olevia, konkreettisia, realistisia ja

---

¹ UNHRC:n päätöslauselma 5/1, annettu 18. kesäkuuta 2007.

uhreihin keskittyviä suosituksia, jotka perustuvat riippumattomien valvontamekanismien tai kansalaisjärjestöjen vahvistamiin tietoihin;

26. pahoittelee kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden täytäntöönpanoa edistävien yleisen määräaikaisarvioinnin suositusten ei-sitovaa luonnetta, joka johtuu yleismaailmallisen määräaikaistarkastelun valtioille tarjoamasta oikeudesta päättää, mitkä suositukset ne voivat hyväksyä; toteaa, että eräissä tapauksissa, kuten Sri Lanka, hyväksytyjen suositusten prosenttiosuus oli alhainen; katsoo kuitenkin, että kaikki suositukset eivät ehkä ole arvokkaita tai kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden mukaisia; katsookin tämän osoittavan, että yleinen määräaikaisarviointi ei välttämättä osoittaudu kaikkein käyttökelpoisimmaksi välineeksi tietyissä tapauksissa, ja korostaa, että kansalaisjärjestöjen riippumattomat valvontamekanismit ja havainnot ovat tärkeitä yleisessä määräaikaisarvioinnissa samalla kun säilytetään UNCHR:n maakohtaiset toimeksiannot;
27. paheksuu eräiden jäsenvaltioiden yrityksiä sensuroida kansalaisjärjestöjen osallistumista; pahoittelee kansalaisjärjestöjen osallistumisen rajallista vaikutusta päätöksen tulokseen, koska niiden puhe aika yleisen määräaikaisarvioinnin raportin käsittelyssä on rajallinen ja niiden osallistumista on rajoitettu, minkä takia ne voivat tehdä yleisluonteisia huomautuksia, mutta eivät ottaa käsiteltäväksi uudelleen kysymyksiä, joista on keskusteltu työryhmissä;
28. pahoittelee YK:n jäsenvaltioiden raporteista käytävien kattavien kansallisten neuvottelujen puuttumista, joihin kansalaisjärjestöt osallistuisivat; kehottaa siksi kaikkia tarkasteltavina olevia valtioita ryhtymään avoimella tavalla niiden ihmisoikeustilannetta koskevaan todelliseen keskusteluun, johon osallistuvat kaikki julkisen sektorin alat sekä kansalaisyhteiskunta, pitäen mielessä, että tarkasteluprosessin päätavoite on ihmisoikeuksien parantaminen ruohonjuuritasolla;
29. kehottaa kaikkia valtioita toteuttamaan laajan kansallisen kuulemisen arvioinnin jälkeen ja sen suositusten perusteella; kehottaa EU:ta selvittämään edelleen, kuinka suosituksia voidaan hyödyntää teknisen avun ohjelmien kehittämisessä;
30. kehottaa UNHRC:tä pitämään yllä pyrkimyksiä, jotka tähtäävät YK:n jäsenvaltioiden vastuullisuuden lisäämiseen ihmisoikeuksien alalla lisäämällä yleisen määräaikaisarvioinnin tehokkuutta, ennen kaikkea tiukentamalla menettelyjä tahallisen haitanteon tai harhauttamisen välttämiseksi, sillä niillä heikennetään YK:n, UNHRC:n ja yleisen määräaikaisarvioinnin peruspäämääriä;

Avoimuus ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen UNHRC:n työhön

31. toistaa, että on tärkeää, että kansalaisyhteiskunta osallistuu UNHRC:n toimintaan, ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tehokkaita tapoja ja välineitä, jotka mahdollistavat kansalaisyhteiskunnan osallistumisen UNHRC:hen ja joiden avulla kansalaisjärjestöt voivat käyttää hyväkseen neuvoa-antavan asemansa mahdollistamia etuoikeuksia jättääkseen kirjallisia tiedonantoja ja tehdäkseen suullisia julistuksia;
32. suhtautuu myönteisesti säilytettyyn menettelyyn, jossa ihmisoikeuksia puolustavat kansalaisjärjestöt osallistuvat keskusteluihin, ja toivoo, että tätä osallistumista parannetaan ja vahvistetaan tulevaisuudessa; toistaa vaatimuksensa kansalaisjärjestöistä

vastaavan YK:n komitean uudistamiseksi niin, että varmistetaan riippumattomien kansalaisjärjestöjen vaikuttava osallistuminen, ja huomauttaa, että riippumattomien asiantuntijoiden on annettava akkreditointisuositukset kansalaisjärjestöjen työn ja panoksen perusteella;

33. huomauttaa, että UNHRC:n pysyvän elimen luonne merkitsee erityisiä haasteita kansalaisjärjestöille, jotka eivät ole sijoittautuneet Geneveen; panee siksi tyytyväisenä merkille kansalaisjärjestöjen puolesta YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston ja YK:n Genevessä sijaitsevan toimiston kanssa yhteydessä olevien elinten panoksen toimitettaessa kansalaisjärjestöille tietoja toiminnasta ja helpotettaessa niiden osallistumista UNHRC:n toimintaan;
34. kehottaa avunantajia vastaamaan erityisesti muualle kuin Geneveen sijoittautuneiden ihmisoikeusjärjestöjen koulutus- ja rahoitustarpeisiin siten, että ne voisivat osallistua johdonmukaisesti ja tehokkaasti UNHRC:n toimintaan; kehottaa komissiota tukemaan edelleen kansalaisyhteiskunnan aloitteita, joilla halutaan saattaa valvonnan alaisiksi hallitusten menettelytavat YK:n ihmisoikeusasioissa;
35. pahoittelee yleisen mielenkiinnon ja tietämyksen puutetta UNHRC:stä; pitää siksi tervetulleina OHCHR:n aloitteita avoimuuden lisäämiseksi ja erityisesti epävirallisia kokouksia koskevan tiedotteen luomista; pitää myönteisenä UNHRC:n istuntojen lähettämistä internetin välityksellä, millä pyritään lisäämään yleisön tietoisuutta sen työstä;

YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto

36. vahvistaa käsityksensä, jonka mukaan OHCHR on keskeinen elin YK:n järjestelmässä, koska sillä on ratkaiseva asema suojelemaan ja pidettävässä yllä ihmisoikeuksia, sillä se valtavirtaistaa kyseiset oikeudet koko YK:n järjestelmässä ja kaikissa asianmukaisissa organisaatioissa, ennen kaikkea rauhan, kehityksen ja humanitaarisen toiminnan palauttamiseen tai vahvistamiseen liittyvän toiminnan yhteydessä;
37. vahvistaa tukensa YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimistolle ja sitoutumisensa kyseisen elimen toimivallan oikeellisuuteen sekä sen riippumattomuuteen ja tasapuolisuuteen;
38. tukee YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston pyrkimyksiä vahvistaa läsnäoloaan ruohonjuuritasolla avaamalla paikallisia toimistoja; suhtautuu tässä suhteessa myönteisesti YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston ja Kirgisian tasavallan viranomaisten allekirjoittamaan yhteisymmärryspöytäkirjaan YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston alueellisen toimiston avaamisesta Biškekiin; antaa jälleen tunnustusta OHCHR:n tekemästä ratkaisevan tärkeästä työstä sopimuselinten ja erityismenettelyjen tukemiseksi;
39. arvostaa Louise Arbourin työtä YK:n ihmisoikeusvaltuutettuna sekä hänen osoittamaansa sitoutumista ja oikeudenmukaisuutta ja on varma, että hänen seuraajansa, Navanethem Pillay, suhtautuu yhtä innokkaasti toimeen liittyviin haasteisiin ja täyttää odotukset;
40. suhtautuu myönteisesti komission YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimistolle vuosien ajan vapaaehtoisesti antamiin avustuksiin, joihin sisältyy neljä miljoonaa euroa vuonna 2008

eurooppalaisesta rahoitusvälineestä demokratian ja ihmisoikeuksien edistämiseen maailmassa; kehottaa EU:n jäsenvaltioita jatkamaan YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston tukemista erityisesti hallinnollisia ja budjettikysymyksiä käsittelevässä YK:n yleiskokouksen viidennessä komiteassa sen varmistamiseksi, että toimiston riippumattomuuteen ei puututa ja että sille myönnetään kaikki taloudelliset varat, joita tarvitaan sen tehtävien suorittamiseen;

EU:n asema UNHRC:ssä

41. suhtautuu myönteisesti EU:n aktiiviseen osallistumiseen UNHRC:n toimintaan sen kolmen ensimmäisen vuoden aikana antamalla tai tukemalla päätöslauselmia, antamalla lausumia, osallistumalla vuorovaikutteiseen vuoropuheluun ja keskusteluihin sekä vaatimalla onnistuneesti erityisistuntoja, jotka koskivat ihmisoikeustilannetta Darfurissa (pidettiin joulukuussa 2006) ja Burmassa/Myanmarissa (pidettiin lokakuussa 2007) ja Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa (pidettiin marraskuussa 2008); tunnustaa EU:n sitoumukset puuttua yksittäisten maiden tilanteeseen UNHRC:ssä;
42. suhtautuu myönteisesti siihen, että UNHRC on hyväksynyt kaikki EU:n ehdottamat tai tukemat päätöslauselmat sen yhdeksässä ensimmäisessä säännönmukaisessa istunnossa ja kahdeksassa ensimmäisessä erityisistunnossa; panee kuitenkin merkille, että monista kiistanalaisista tai sellaisista kysymyksistä, joista ei vallitse yksimielisyys, jätettiin äänestämättä;
43. panee merkille, että UNHRC:hen osallistuvat EU:n jäsenvaltiot jakautuvat kahteen alueelliseen ryhmittymään: Länsi-Euroopan valtioiden ryhmään ja Itä-Euroopan valtioiden ryhmään; huomauttaa, että EU vastustaa järjestelmää, jonka mukaan kukin alue nimittää ainoastaan käytettävissä olevia paikkoja vastaavan määrän ehdokkaita (clean slate system), sillä tämä johtaa käytännössä siihen, että EU:n jäsenvaltiot kilpailevat toisiaan vastaan valinnasta UNHRC:ään;
44. kannustaa EU:ta jatkamaan UNHRC:n vaaleja koskevien jäsenyyisperusteiden luomisen kiirehtimistä, mukaan lukien pysyvien kutsujen myöntäminen erityismenettelyjen toimeksisaajille, sekä jatkamaan YK:n jäsenvaltioiden vaalilupauksen tosiasiallisen täytäntöönpanon valvomisen kiirehtimistä; vaatii myös uudemman kerran, että tätä sääntöä sovelletaan määriteltäessä, pitäisikö EU:n tukea ehdokasmaita; valittaa, että EU ei ole vielä hyväksynyt pyyntöä;
45. panee merkille, että EU on vähemmistössä UNHRC:ssä, mikä epäilemättä on haaste, kun se haluaa saada äänensä kuuluville; suhtautuu myönteisesti Slovenian puheenjohtajakaudella aloitettuun käytäntöön "ojentaa käsi" muille UNHRC:n jäsenille ja jakaa taakkaa EU:n jäsenvaltioiden välillä; kehottaa EU:n jäsenvaltioita kehittämään ja vahvistamaan tätä toimintatapaa entisestään;
46. suhtautuu myönteisesti yleistyvään suuntaukseen, jossa EU:n jäsenvaltiot osallistuvat keskusteluihin EU:n puheenjohtajavaltion lisäksi; kehottaa kehittämään osallistumista edelleen ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita vahvistamaan EU:n viestiä esittämällä "yksi viesti monella äänellä"; kannustaa EU:n jäsenvaltioita kehittämään edelleen alueiden välisiä aloitteita, koska ne ovat hyödyllinen tapa torjua ryhmittymäpohjaisia toimintalinjoja; kehottaa EU:ta ja islamilaista konferenssia tiivistämään toimiaan vastavuoroisen ymmärryksen ja yhteistyön parantamiseksi;

47. tukee EU:n asennetta pyrkiä koordinoitua, yhteiseen kantaan UNHRC:ssä; pahoittelee kuitenkin, että pyrkiessään EU:n jäsenvaltioiden yhteiseen politiikkaan UNHRC:ssä EU:lla on UNHRC:n foorumilla usein pienin yhteinen nimittäjä, mikä rajoittaa EU:n diplomaattisten mahdollisuuksien toimivuutta muiden alueellisten ryhmittymien kanssa; kannustaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa Javier Solanaa valtuuttamaan oman demokratia- ja ihmisoikeuskysymyksistä vastaavan edustajansa – tarvittaessa lähettämällä henkilökohtaisia edustajia – selvittämään intensiivisesti Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan maiden kantoja UNHRC:ssä keskusteltuihin asioihin, jotta muiden ryhmittymien maita saataisiin mukaan yhteisiin aloitteisiin YK:n tasolla;
48. pahoittelee, että osittain yhteisen kannan saavuttamiseen vaaditun ajan ja ponnistelujen takia EU ei ole kyennyt käyttämään vaikutusvaltaansa tehokkaasti laajemmassa YK:n järjestelmässä; kehottaa EU:ta, samalla kun se on sitoutunut saavuttamaan yhteisen kannan, lisäämään joustavuuttaan vähemmän tärkeissä asioissa, jotta se kykenisi toimimaan nopeammin ja tehokkaammin kaikkein tärkeimpiä asioita koskevissa neuvotteluissa;
49. pahoittelee EU:n UNHRC:ssä omaksumaa varsin puolustuskannalla olevaa asennetta, erityisesti sen haluttomuutta esittää päätöslauselmia yksittäisten maiden tilanteesta, koska tietyt maat yleensä vastustavat niitä kiivaasti, sekä sen harkitusti valitsemaa konsensusta ja taipumusta välttää kielenkäyttöä, joka loisi vastustusta, mikä puolestaan johtaa sellaisten kompromissien hyväksymiseen, jotka eivät kuvasta EU:n toiveita, kuten tapahtui Darfurin tilanteesta 27. maaliskuuta 2007¹ ja Darfurin tilannetta käsittelevästä asiantuntijaryhmästä 13. joulukuuta 2007² hyväksytyjen päätöslauselmien osalta, minkä seurauksena asiantuntijaryhmä lakkautetaan, vaikka EU alun perin vaati sen säilyttämistä;
50. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita hyödyntämään paremmin mahdollista vaikutusvaltaansa käyttäkseen asemaansa, joka sillä voisi olla sen johtaessa demokraattisten maiden ryhmää, joiden ihmisoikeustilanne on vakaa; katsoo, että tämä johtoasema voidaan parhaiten saavuttaa tehostamalla kumppanuuksia muita alueellisia ryhmiä edustavien maiden kanssa, kuten useat EU:n YK:n puitteissa tekemät aloitteet ovat osoittaneet, esimerkiksi yleiskokouksen päätöslauselmat kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon lykkäämisestä sekä oikeudesta veten;
51. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toimimaan pontevammin vuorovaikutuksessa muiden UNHRC:n demokraattisten jäsenten kanssa, myös Afrikan ja Aasian ryhmien maiden kanssa, ja erityisesti kansainvälisiä oikeusvaltion periaatteita noudattavien demokraattisten valtioiden kanssa; katsoo, että meneillään oleva Nigerian UNHRC:n puheenjohtajakausi on erinomainen tilaisuus EU:lle tässä suhteessa;
52. kehottaa EU:ta järjestämään säännöllisiä kokouksia kyseisten maiden kanssa erityisistä aiheista ja pyrkiä siten luomaan yhdistymistä vahvistava järjestelmä ja varmistamaan laajin mahdollinen tuki esittämilleen kannoille; korostaa tarvetta antaa valtuutus EU:n jäsenvaltioiden Geneven valtuuskunnille ja sijoittaa varoja diplomaattikuntaan

---

¹ Päätöslauselma A/HRC/7/16.

² Päätöslauselma A/HRC/6/35.

lähettämällä ihmisoikeusasiantuntijoita ja korkean tason diplomaatteja johtamaan UNHRC:tä;

53. vaatii tiiviimpää koordinointia ja yhteistyötä asianmukaisten Brysseliin sijoittautuneiden Euroopan unionin neuvoston työryhmien sekä EU:n toimistojen ja New Yorkissa ja Genevessä sijaitsevien EU:n jäsenvaltioiden pysyvien edustustojen välillä; pitää hyvänä päivittäisen päätöksenteon tosiasiallista siirtämistä Brysselistä Geneveen niin, että pääkaupungeille jää tärkeä koordinoitivastuu;
54. kehottaa jälleen kerran EU:ta hyödyntämään tehokkaammin kolmansille maille antamaansa apua ja poliittista tukea, sekä muita välineitä, kuten ihmisoikeuksia koskevaa vuoropuhelua ja neuvotteluja, taatakseen laajemman sovinnon sen tekemistä tai tukemista aloitteista, joiden periaatteena olisi oltava kansainvälisen oikeuden ja yleismaailmallisesti tunnustettujen ihmisoikeusnormien noudattaminen ja demokraattisten uudistusten edistäminen; kehottaa samalla EU:n jäsenvaltioita ja komissiota ottamaan huomioon UNHRC:n saavuttamat tulokset suhteessa tiettyyn valtioon, myös yleisen määräaikaisarvioinnin suositukset ja päätelmät, kun määritellään EU:n avustusohjelmien tavoitteita ja painopisteitä;
55. pahoittelee, että EU ei ole kyennyt esittämään olennaisia painopisteitä UNHRC:n toiminnalle ja että se on useaan otteeseen pakotettu "vahinkojen rajoittamiseen" keskittyvään asenteeseen, kuten tapahtui etenkin Afrikan ryhmän vuonna 2007 ehdottaman "erityismenettelyjä koskevien käytännesääntöjen" osalta; kehottaa EU:ta omaksuma ennakoivamman strategian ja lisäämään ponnistelujaan vaikuttaakseen UNHRC:n käsittelemiin asioihin ja sen keskusteluihin;
56. katsoo, että vaikka EU:n jäsenvaltioiden ihmisoikeustilanne on parempi kuin useissa muissa UNHRC:n jäsenvaltioissa, EU:n toiminta on tehokkaampaa, jos sitä ei voida syyttää kaksinaismoraalista ja valikoivuudesta oman ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan politiikkansa suhteen; kehottaa siksi EU:ta täyttämään sitoumuksensa ja tehostamaan ihmisoikeuksia kaikilla maailman alueilla ja kaikissa kysymyksissä; kehottaa tässä suhteessa EU:ta osallistumaan aktiivisesti Durbanin tarkistuskonferenssiin, joka on määrä pitää vuonna 2009, kiinnittäen erityistä huomiota tarpeeseen panna täytäntöön YK:n yleiskokouksen 18. joulukuuta 2007 hyväksymä päätöslauselma A/RES/62/149, jossa vaaditaan kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon yleismaailmallista keskeyttämistä;
57. kannustaa lähettämään säännöllisesti Euroopan parlamentin valtuuskuntia UNHRC:n istuntoihin Genevessä; pitää hyvänä Euroopan parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnan aloitetta kutsua erityismenettelyjen toimeksisaajat sekä UNHRC:n puheenjohtajavaltio kokoukseensa, ja kehottaa jatkamaan tätä käytäntöä;
58. vahvistaa selkeän näkemyksen, poliittisen ohjelman ja pitkäaikaisen strategian tarpeen UNHRC:n toiminnalle sekä EU:n jäsenvaltioiden UNHRC:n puitteissa tapahtuvalle toiminnalle, erityisesti vuonna 2011 tehtävän ihmisoikeusneuvoston tarkastelun osalta; katsoo, että kyseiseen strategiaan pitäisi sisältyä selkeitä tarkistuskohtia; kehottaa tässä suhteessa EU:ta:

- vahvistamaan ja ponnekkaasti puolustamaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden, jakamattomuuden ja keskinäisen riippuvuuden periaatteita
- varmistamaan, että UNHRC:n kyky puuttua yksittäisten maiden tilanteeseen, myös maakohtaisten toimeksiantojen avulla, säilytetään ja että sitä vahvistetaan
- varmistamaan erityismenettelyjen riippumattomuuden ja tehokkuuden yleensä ja ponnistelemaan, jotta UNHRC:n jäsenten velvollisuus yhteistyöhön erityismenettelyissä tulisi täytettyä
- ponnistelemaan, jotta yleinen määräaikaisarviointi perustettaisiin riippumattomiin mekanismeihin ja havaintoihin
- vahvistamaan UNHRC:n erityistä asemaa pääasiallisena ja legitiiminä kansainvälisenä ihmisoikeusfoorumina ja sen täydentävää luonnetta suhteessa muihin YK:n elimiin
- puolustamaan YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston riippumattomuutta
- vahvistamaan ulkoista yhdistymistä vahvistavaa strategiaansa, etenkin alueiden välisin aloittein
- lujittamaan sisäistä/ulkoista ihmisoikeuksia koskevaa uskottavuuttaan, erityisesti ratifioimalla sopimukset;

◦
◦ ◦

59. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä EU:n ja UNHRC:n jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, YK:n yleiskokouksen puheenjohtajalle, YK:n pääsihteerille sekä YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimistolle.